

[Socialministeren.]

jeg kan se, at det giver de arbejdsløse Hjælpen paa en rimeligere og anstændigere Maade end gennem Hjælpekassen og Fattigvæsenet.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller rejste det Spørgsmaal, om ikke den ordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse burde klares af Arbejderne selv, om man ikke var inde paa en urigtig Lovgivning i Øjeblikket; medens det offentlige burde træde til i Krisetilfælde, burde efter hans Mening Arbejderne selv bære den ordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Jeg ved godt, at saadanne Planer er fremme forskellige Steder i Arbejdsgiverkredse. Jeg saa det bl. a. i sidste Nummer af „Arbejdsgiveren“, og jeg kan egentlig godt forstaa, det staar der, men det er ikke helt almindelige Planer i den øvrige Verden.

Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der i Tyskland som subsidier Form for en Beskæftigelsesreguleringsfond eksisterer en Nødforordning af 26. Juli 1930, hvori det som Tillæg til § 150 i Loven om Arbejdsløshedsforsikring af 12. Oktober 1929 er bestemt, at Rigsanstaltens Bestyrelse for Bedrifter eller Bedriftsgrupper, hvis Arbejdere i betydeligt stærkere Omfang end gennemsnitligt lægger Beslag paa Arbejdsløshedsforsikringen, kan bestemme, at der skal paalægges Arbejdsgiverne større Bidrag. Tilsvarende Bestemmelser kunde man jo ogsaa tænke sig herhjemme, og de var maaske mere berettigede for at opmuntre Industrien end dette at lægge de ekstra Bidrag paa Arbejderne.

Eller er det ærede Medlem ikke opmærksom paa Diskussionen i England, paa Forslaget om, at Arbejdsløsheds-kasserne skulde samarbejde med Arbejdsgiverne, saaledes at Arbejdsløshedsbidraget blev udbetalt Arbejdsgiverne, imod at de fortsat beskæftigede de paagældende Arbejdere. Ja, man har foreslaaet, at Arbejdsgiveren fik Understøttelsen for 2 Arbejdere udbetalt, imod at han forpligtede sig til at beskæftige 3.

Det er muligt, at man kunde komme saadanne Veje ud, det kan vi maaske diskutere ved det af det ærede Medlem Hr. Fraenkel foreslaaede Møde i Fællessalen. Det tror jeg der er mere Realitet i, end der er i i Øjeblikket at ville forsøge paa at omlægge hele vor Arbejdsløshedslovgivning saaledes, at Arbejderne alene skulde bære den ordinære Forsikring, for det er ikke gennemførligt.

Det ærede Medlem talte virkelig, som om han vilde sige overfor de arbejdsløse, at naar Regeringen ikke vil gaa de Veje,

de Konservative anbefaler paa andre Omraader — jeg forstod, at han sigtede til Told eller aktiv Handelspolitik —, saa kan man ikke tiltræde dette Forslag. Det er egentlig den samme Argumentation, som det ærede Medlem Hr. Krag var inde paa, naar han sagde: Der kommer intet Resultat her ud af, hvis den højtærede Regering stadig holder sig paa Overfladen og ikke vil tage Beskæftigelsesspørgsmaalet op.

Det vil med andre Ord sige paa godt Dansk, at man siger til de arbejdsløse: Desformedelst der i Rigsdagen eksisterer forskellige Opfattelser, som ikke kan forenes, forskellige Synspunkter hos Socialdemokrater, Radikale, Venstre og Konservative, straffer vi jer, som i Øjeblikket er kommet ud i Arbejdsløsheden — og som i alt Fald er komplet uskyldige i, at Rigsdagens Partier ikke kan enes —, saa straffer vi jer ved at nægte at give jer Hjælp i denne Situation paa en nogenlunde human Maade. Saadan kan en Rigsdag ikke være bekendt at svare, naar man kommer med et Forslag af denne Art.

Der er aldrig nogen, der har paastaet — og jeg mindst af alle —, at Velgørenhed, eller blot Socialreform, eller Hjælp til arbejdsløse, løste noget virkeligt Samfundsproblem. Jeg er vel den, der stærkest indenfor Socialdemokratiet altid har hævdet, at enhver Form for Understøttelse er et Onde, et nødvendigt Onde; men jeg har sandelig heller aldrig turdet hæve mig op til den Betragtning, at naar Rigsdagens Partier ikke kan enes, er det komplet ligegyldigt, om man henviser de arbejdsløse til Fattigvæsenet. Nej, saa har vi netop en dobbelt Forpligtelse til, saa længe vi ikke kan finde bedre Former for Beskæftigelse af de arbejdsløse end dem, vi hidtil har fundet, ikke at lade dem undgælde for vor Mangel paa Mulighed for at naa til Enighed.

Jeg kan for saa vidt ogsaa godt være enig med det ærede Medlem Hr. Rager i, at det var heldigt, om en Udbygning af Arbejdsløshedsforsikringen kunde undgaa Forslag af denne Art, og det er jo ogsaa Meningen med Socialreformen, at man vil søge at undgaa det, vel at mærke, hvis der ikke bliver ganske særlige Kriseforhold; thi ogsaa Socialreformen maa selvfølgelig bygge paa visse normale Samfundsforhold. Vi ved jo, hvordan det er stillet op: En vis Normalarbejdsløshed hører ogsaa med til disse normale Samfundsforhold, saa længe vi lever i det Samfund, vi har nu.

Men det er jo ikke saa fjernliggende, vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Rager,